

Datum: 28.06.2024.

Broj: 02-06-1081

POLOVINA TUŽILAŠTAVA U BIH BEZ ISTRAGA ZA VISOKU KORUPCIJU – OZBILJAN UDARAC VLADAVINI PRAVA

Sarajevo, 28. juni 2024. godine – Polovina tužilaštava u Bosni i Hercegovini za tri godine nije pokrenulo niti jednu istragu za krivična djela visoke korupcije, pokazala je analiza koju je Transparency International u BiH (TIBiH) predstavio danas u Sarajevu. Tek jedan od devet tužilaca koji rade na predmetima privrednog kriminala i korupcije tokom 2023. godine pokrenuo je istragu za visoku korupciju što je tek 11 odsto.

Loše pokazatelje rada pravosuđa na suzbijanju visoke korupcije upotpunjuje činjenica da u devet od ukupno 18 tužilaštava u BiH (Kantonalno tužilaštvo BPK, Kantonalno tužilaštvo ZHK, Kantonalno tužilaštvo Kantona 10, Kantonalno tužilaštvo Posavskog kantona, OJT u Prijedoru, OJT u Banjoj Luci, OJT u Doboju, OJT u Bijeljini i OJT u Istočnom Sarajevu), nije pokrenuta niti jedna istraga za krivična djela visoke korupcije u periodu od 2021. do 2023. odine. Iako se očekivalo da odgovornost za procesuiranje visoke korupcije u RS sa okružnih bude prenesena na Posebni odjel Republičkog javnog tužilaštva, činjenica da je i ova institucija u periodu od tri godine imala samo četiri prijave u radu i tri optužnice za visoku korupciju, govori o generalnom nedostatku rezultata.

Osim toga što se korupcija ne procesuiru, kaznena politika za ova najozbiljnija krivična djela je suviše blaga, pa su sudovi u BiH od 2021. do 2023. u okviru 18 osuđujućih presuda u predmetima visoke korupcije izrekli kaznu zatvora u tek 11 slučajeva, dok je u 7 presuda izrečena uslovna osuda.

Ovi podaci predstavljeni su u analizi ["Kvalitet i efikasnosti procesuiranja visoke korupcije"](#) koja je predstavljena u toku konferencije "Kako do uspješnijeg procesuiranja predmeta korupcije" održanoj u Sarajevu. Ambasador Norveške u BiH Nj.E. Olav Reinertsen kazao je na otvaranju konferencije da civilno društvo ima ključnu ulogu u praćenju vlasti, informiranju građana i osiguravanju implementacije zakonskih odredbi.

-Nakon decenija ulaganja i učenja, nastavljamo svjedočiti ključnoj ulozi koju civilno društvo ima u praćenju rada vlasti, informisanju građana i osiguravanju primjene zakona. Vladavina prava se ne odnosi samo na institucije i nove zakone, već i na ljude koji ih provode i poštuju. To zahtijeva kontinuirani nadzor, odgovornost i posvećenost postizanju višeg kvaliteta i veće efikasnosti. Korupcija narušava integritet institucija i predstavlja prepreku napretku, zbog čega je borba protiv nje neophodna za stabilnost i prosperitet BiH, izjavio je Reinertsen.

„Dijagnoza stanja u pravosuđu već je godinama ako ne i decenijama jasna – stanje potpune institucionalne zarobljenosti pravosuđa od strane političkih elita i organizovanog kriminala koji djeluju u simbiozi. Nažalost, kao reakciju na taj kompleksan problem, imamo fingiranje pravosudne reforme, što sasvim očekivano za posljedicu ima dalje pogoršanje stanja u pravosuđu“ naveo je u toku svog obraćanja Srđan Blagovčanin, predsjedavajući Upravnog odbora TI BiH.

Visoka korupcija u Bosni i Hercegovini se uglavnom ne procesuiraju a kad se to i desi, pravosuđe u BiH pretežno rješava sitne slučajeve, dok velike korupcijske afere prolaze često bez odgovora, a sve to prati neproporcionalno blaga kaznena politika. Takva situacija, osim što ozbiljno podriva povjerenje u pravosuđe koje obiluje aferama, dovodi do razaranja institucija, uspostavljanja potpune političke i klijentelističke kontrole nad njima, što u konačnici vodi do krajnjeg rušenja koncepta vladavine prava, jedna je od poruka konferencije.

Prezentovani rezultati rada pravosuđa u procesuiranju krivičnih djela korupcije samo potvrđuju nalaze istraživanja Indeksa percepcije korupcije (CPI) za 2023. godinu, koje pokazuje da BiH ima najnižu ocjenu u regiji Zapadnog Balkana i značajno je u padu po stepenu percepcije korupcije, izgubivši sedam CPI bodova u posljednoj deceniji.

Konferencija, koju je organizovao Transparency International u Bosni i Hercegovini u sklopu projekta SMART Balkan koji finansira Ministarstvo vanjskih poslova Norveške, okupila je predstavnike pravosuđa i druge relevantne aktere s ciljem razvijanja konkretnih rješenja za efikasnost pravosudnih procesa u BiH.